

Asia: VN/29848/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn

Esityksessä ehdotetaan, että savuttomista nikotiinituotteista kiellettäisiin tunnusomaiset tuoksut tai maut lukuun ottamatta mentolin ja mintun makuja. Näin halutaan ehkäistä nikotiinipussien nuorisokäyttöä sekä suojella lapsia ja nuoria tuotteisiin liittyviltä haitoilta.

SOSTE toteaa, että tämä ei ole riittävää eikä kannata sitä, että tuotteissa sallittaisiin tunnusomaisia makuja. Nyt esitetyt makuvaihtoehdot ovat ristiriitaisia, koska esimerkiksi mintun ja mentolin on osoitettu houkuttelevan nuoria. Sen lisäksi, että maut lisäävät tuotteiden houkuttelevuutta, ne vaikuttavat myös nikotiinin imeytymiseen. Mentolin haittoja on osoitettu useissa tutkimuksissa. Sinällään sen erottelu, minkä makujen katsotaan houkuttelevan nuoria, on epäolennaista, koska kaikkien makujen on tarkoitus lisätä houkuttelevuutta ja näin ollen ne tulisi kieltää.

Muut mahdolliset kommenttinne hallituksen esityksen luonnoksesta

Esityksessä ehdotetaan, että Suomessa savuttomien nikotiinituotteiden nikotiinin enimmäisraja olisi enintään 16,6 milligrammaa nikotiinia grammassa tuotetta. SOSTE toteaa tämän olevan erittäin korkea ja määrä tulisi ehdottomasti vähintään puolittaa. Suomen ei tule olla maa, jossa olisi jatkossa korkeampi nikotiiniraja kuin muissa Pohjoismaissa.

Esityksen mukaan savuttomiin nikotiinituotteisiin liittyvä 18 vuoden ikäraja on olemassa olevan tupakkalain mukainen. SOSTE toteaa, että kaikkien tupakka- ja nikotiinituotteiden ostoikäraja tulisi nostaa 20 vuoteen kuten Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmä ehdotti raportissaan käytön aloittamisen ehkäisytöimenpiteenä. Nikotiinipussien käyttö on yleistynyt nuorilla ja erityisesti nuoria tulee suojella käytön haitoilta.

SOSTEn mielestä esitys ei tue Suomen tähänastista tupakkapoliittista linjaa, jonka tavoitteena on tupakkalain 1 §:n mukaisesti ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen vuoteen 2030 mennessä. Esityksen myötä lainsäädännöllä vakiinnutetaan Suomen markkinoille uusi nikotiinituote, mikä on omiaan johtamaan siihen, että tulevaisuudessa myyntiin pyritään tuomaan uudenlaisia nikotiinituotteita. Savuttoman nikotiinituotteen määritelmän lisääminen lakiin on kuitenkin välttämätöntä, jotta nikotiinipusseja ja muita savuttomia nikotiinituotteita voidaan säädellä.

Mäkipää Erica
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry